

**Van zendmast
naar oefenplaats**
Meerjarenbeleidsplan

**24
28**

Inhoud

Inleiding	3
Context en ontwikkelingen	4
Van zendmast naar oefenplaats	6
Speerpunten voor de komende jaren	9
1. Verbreden van ons aanbod met het oog op vorming	10
2. Aanbrengen van strategische focus met betrekking tot de leerstoelen	12
3. Thematisch werken.....	15
4. Versterken van interne en externe samenwerking	17
5. In balans brengen van inkomsten en uitgaven.....	19
Contact.....	20

Inleiding

Stichting voor Christelijke Filosofie is aan vernieuwing toe. Er zijn allerlei ontwikkelingen die ons ertoe brengen om ons werk op een nieuwe manier vorm te geven. In dit meerjarenbeleidsplan kunt u lezen hoe we dat de komende vijf jaar willen doen.

Allereerst wordt de context geschetst waarin dit plan tot stand is gekomen. Daarna komen we tot een aanscherping van onze missie: we willen bijdragen aan brede vorming vanuit christelijk perspectief, geïnspireerd door en staand in de traditie van christelijke filosofiebeoefening.

De nieuwe formulering van de missie vertaalt zich vervolgens in een vijftal speerpunten:

- 1. Verbreden van ons aanbod met het oog op vorming**
- 2. Aanbrengen van strategische focus met betrekking tot de leerstoelen**
- 3. Thematisch werken**
- 4. Versterken van interne en externe samenwerking**
- 5. In balans brengen van inkomsten en uitgaven**

Met deze vijf speerpunten zetten we een ambitieus plan neer. We leggen een aantal nieuwe accenten, maar bouwen ook voort op lijnen die in het vorige meerjarenplan zijn uitgewerkt. Een verschil met het vorige plan is wel dat we de speerpunten al zoveel mogelijk hebben vertaald naar concrete doelen.

We zijn ervan overtuigd dat de vijf bovengenoemde punten kunnen bijdragen aan een betere realisatie van onze missie. We willen echter dit plan niet opvatten als een blauwdruk. De toekomst is ongewis. We kunnen ons inzetten voor een mooie toekomst van de stichting die ons aan het hart gaat, maar we zijn afhankelijk van wat ons toekomt. Daarom geldt voor alles in dit plan: 'Als de Heer het wil, zijn we dan in leven en zullen we dit of dat doen' (Jakobus 4:15, NBV21).

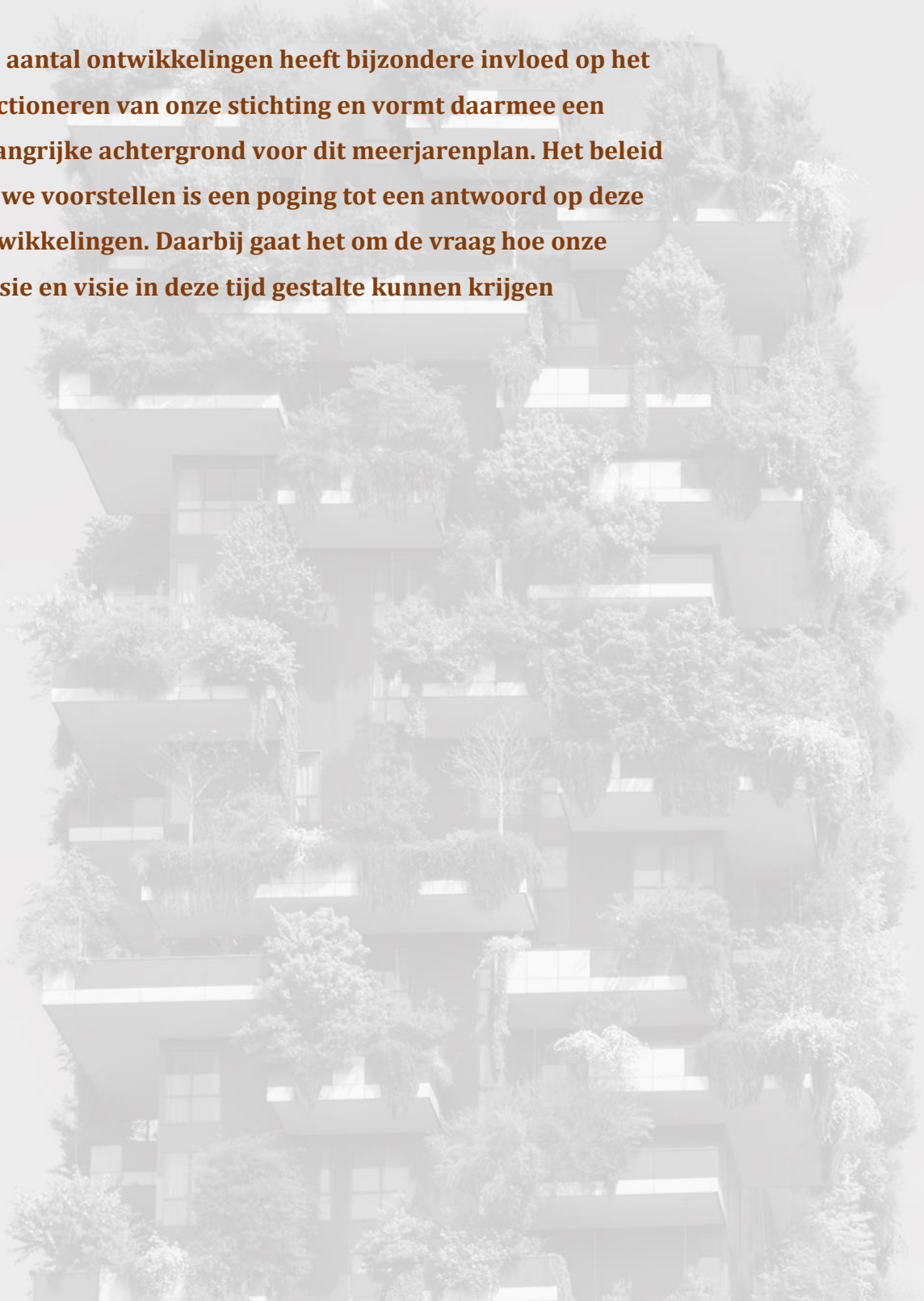
Veel mensen hebben meegedacht over dit plan: bureaumedewerkers, hoogleraren, leden van het hooglerarenberaad, curatoren, redactieleden en studenten. Hartelijk bedankt daarvoor. We hopen dat de uitvoering van dit plan bijdraagt aan het toekomstbestendig maken van christelijke filosofie, zodat mensen er blijvend door gevormd kunnen worden.

Teunis Brand, directeur

Dirk van Schepen, voorzitter

Context en ontwikkelingen

Een aantal ontwikkelingen heeft bijzondere invloed op het functioneren van onze stichting en vormt daarmee een belangrijke achtergrond voor dit meerjarenplan. Het beleid dat we voorstellen is een poging tot een antwoord op deze ontwikkelingen. Daarbij gaat het om de vraag hoe onze missie en visie in deze tijd gestalte kunnen krijgen

Als eerste merken we veranderingen bij onze doelgroep en achterban. Die ontwikkeling zou getypeerd kunnen worden als een gevolg van ontzuiling. Waar we in het verleden konden rekenen op de betrokkenheid en steun van een trouwe achterban, blijkt het momenteel moeilijk om mensen bij ons werk te betrekken en hen over te halen om ons financieel te steunen. Dat vertaalt zich in een daling van ledenaantallen en van donaties van particulieren. Ook wordt de uitdaging groter om jongeren te bereiken. Naamsbekendheid is voor een organisatie als de onze van groot belang, maar niet eenvoudig in stand te houden. Een belangrijke route om nieuwe studenten te bereiken is via christelijke studentenverenigingen, maar deze verenigingen hebben al vaak hun handen vol om de eigen leden te betrekken bij verenigingsactiviteiten. Bovendien is het voor christelijke studenten is het niet (meer) vanzelfsprekend dat ze lid worden van een (christelijke) studentenvereniging. Deze ontwikkeling maakt het moeilijker om onze activiteiten te financieren en te laten landen bij de doelgroep.

De tweede ontwikkeling waar we ons toe moeten verhouden is de veranderende universitaire context waarin we opereren. Zo worden de eisen voor bijzonder hoogleraren steeds vaker gelijkgetrokken met die van reguliere hoogleraren. Waar iemand vroeger met een goed proefschrift hoogleraar kon worden, moet er nu aan een lange lijst eisen worden voldaan (van publicaties, onderwijservaring, acquisitie, begeleiding promovendi, et cetera). Dat bevordert wellicht de kwaliteit van de benoemingen, maar het maakt de vijver waar we als stichting uit kunnen vissen kleiner. Ook worden benoemingsprocedures complexer en kosten meer tijd.

Daarnaast is er minder ruimte voor levensbeschouwelijk onderwijs aan universiteiten. Hoewel dit verschilt per universiteit, staat men op universiteiten gemiddeld genomen minder positief tegenover expliciet levensbeschouwelijk onderwijs. Regelmatig worden vragen gesteld als: 'de universiteit is toch neutraal ten opzichte van levensbeschouwing?' en 'waarom zouden we via bijzondere leerstoelen bepaalde levensbeschouwingen voorrang geven?' Hier spelen ontzuiling en secularisatie een rol: de bijzondere levensbeschouwelijke leerstoelen worden gezien als daterend uit de voorbije tijd van verzuiling. Hoewel in de meeste gevallen uiteindelijk wel ruimte wordt gegeven aan levensbeschouwelijke leerstoelen, kost het veel tijd en energie om universiteiten te overtuigen van de waarde ervan.

Los van het levensbeschouwelijke aspect, staan bijzondere leerstoelen als zodanig onder druk, onder andere vanwege berichten in de media over het gebrek aan onafhankelijkheid van deze leerstoelen (bij financiering door het bedrijfsleven). Door dit soort ontwikkelingen kijken universiteiten kritischer naar bijzondere leerstoelen.

Binnen het studieprogramma van studenten is minder ruimte om keuzevakken in te voegen, zodat er punten voor gehaald kunnen worden. Studenten volgen onze vakken vaak als 'extra'. Daarnaast is de opzet van het studieprogramma bij sommige universiteiten zodanig dat er helemaal geen ruimte is voor 'eigen' vakken van hoogleraren waar studenten punten voor kunnen halen. Mede hierdoor vertoont het aantal studenten dat vakken volgt bij een van onze hoogleraren een dalende trend.

Dit meerjarenbeleidsplan schetst hoe wij, met het oog op deze ontwikkelingen, de komende jaren ons beleid willen vormgeven.

Van zendmast naar oefenplaats

In dit hoofdstuk komen we tot een aanscherping van onze missie. We willen een beweging maken naar een ontvangergeoriënteerde benadering, waarbij het doel 'brede vorming' is en christelijke filosofie het denkgereedschap.

Onze missie, zoals geformuleerd in het meerjarenbeleidsplan van 2018-2021, luidde: “het doordenken en doorgeven van het christelijk-filosofische gedachtegoed op een manier die het leven van zowel christenen als niet-christenen verrijkt en bijdraagt aan een betere vervulling van hun roeping in de samenleving.”

We willen deze lijn voortzetten en tegelijkertijd tot een aanscherping komen. De formulering hierboven kan worden gezien als ‘zender-georiënteerd’ vanuit het idee dat we iets waardevols in handen hebben (christelijke filosofie) wat moet worden doorgegeven. Zonder hiervan het belang te willen ontkennen, willen we een beweging maken naar een ontvanger-georiënteerde benadering, waarbij het doel ‘brede vorming’ is en christelijke filosofie het denkgereedschap. Vandaar: van zendmast naar oefenplaats. We komen daarom tot een nieuwe formulering van onze missie:

“Stichting voor Christelijke Filosofie wil bijdragen aan brede vorming vanuit christelijk perspectief, geïnspireerd door en staand in de traditie van christelijke filosofiebeoefening.”

Hieronder volgt een toelichting bij de verschillende elementen van deze formulering.

Bijdragen aan brede vorming...

Brede vorming betekent dat we overstijgende vragen aan de orde willen stellen. Het gaat om vragen met betrekking

tot zin en betekenis, ethiek en maatschappij. Bij deze brede vorming ligt het hart van onze doelstelling. Het belang daarvan beperkt zich niet tot één bepaalde doelgroep. We richten ons op studenten, maar ook op werkenden en algemeen op iedereen met interesse in christelijke filosofie.

Vorming is meer dan kennisoverdracht. Het houdt ook in: zelf kritisch leren nadenken, tot oordelen en vervolgens tot handelen komen. Het doel van vorming is dat mensen kunnen ontwikkelen als persoon. Op universiteiten en hogescholen worden studenten opgeleid in een bepaald vakgebied. Sommige studies kennen een wat meer theoretische oriëntatie en anderen een wat meer praktische of beroepsgerichte oriëntatie.

Er is echter in veel gevallen beperkte aandacht voor onderwijs dat het vakgebied overstijgt. Ook werkenden kunnen behoefte hebben aan brede vorming. Er zijn veel cursussen en trainingen die je kunt volgen, veelal gericht op specialisatie en verdieping van expertise. Verbreding is echter net zo belangrijk

In de vorige formulering van de missie wordt het belang van het doordenken van het christelijk-filosofische gedachtegoed onderstreept. Aan het belang daarvan doen we niets af. Wie anderen wil vormen moet zelf ook blijvend gevormd worden. Daarvoor is doordinking nodig van datgene wat ons vanuit het verleden wordt aangereikt en van de vragen die vanuit de huidige tijd aan ons worden gesteld. We willen daarom denkruimte bieden voor ervaren en beginnende onderzoekers. Het woord oefenplaats is daar passend voor.

Wie zich wil oefenen in het denken, moet daar ruimte voor hebben. Een tijdschrift als *Soφie* kan gezien worden als een oefenplaats, net zoals een netwerkbijeenkomst voor christenwetenschappers of een cursus.

Wie wil bijdragen aan vorming, moet naast de doelgroep gaan staan. Wat zijn de vragen van studenten en jonge professionals? Waar hebben zij behoefte aan? Het is namelijk niet vanzelfsprekend dat de antwoorden die eerder zijn ontwikkeld aansluiten bij de vragen van nu. We willen daarom actief de verbinding met onze doelgroep zoeken.

...vanuit christelijk perspectief...

Bij vakoverstijgende vragen komt al snel een levensbeschouwelijk perspectief aan de orde. Welke veronderstellingen liggen aan theorieën ten grondslag? Hoe kom je tot ethisch oordelen? Welke bronnen hebben gezag? Levensbeschouwing doet ertoe bij het zoeken naar antwoorden op dit soort vragen. We geloven dat het christelijk geloof daarbij iets bijzonder waardevols in te brengen heeft.

... geïnspireerd door en staand in de traditie van christelijke filosofiebeoefening

We putten uit de brede traditie van christelijke filosofiebeoefening, van Aurelius Augustinus tot Herman Dooyeweerd en van Blaise Pascal tot Marilynne Robinson. We laten ons hierdoor inspireren en houden deze levend door zelf, vanuit de vragen van onze tijd, christelijke filosofie te beoefenen. Deze verbreding was al eerder ingezet met de naamswijziging van Stichting voor Reformatorische Wijsbegeerte naar Stichting voor Christelijke Filosofie. Tegelijkertijd blijven de denklijnen die zijn ontwikkeld in de traditie van de reformatorische wijsbegeerte een belangrijk ankerpunt van ons werk. In deze traditie wordt nadruk gelegd op de diversiteit en samenhang in de geschapen werkelijkheid, op de tekortkomingen van het reductionisme en op de levensbeschouwelijke wortels van het denken.

Speerpunten voor de komende jaren

De komende jaren willen we werken aan een vijftal speerpunten, waarvan we denken dat ze nodig zijn om onze missie de komende jaren gestalte te geven. Deze punten worden hieronder uitgewerkt.

1. Verbreden van ons aanbod met het oog op vorming

Tot op heden staan onderwijs en publicaties in ons aanbod centraal en dat zal hopelijk ook zo blijven. Tegelijkertijd kennen deze vormen in de huidige tijd hun uitdagingen: studenten kunnen en willen niet altijd extra vakken volgen en het lezen van tijdschriften en boeken staat in het algemeen onder druk. We willen verbreden omdat we daarmee doelgroepen bereiken die we met hoorcolleges of publicaties niet of minder goed bereiken. We willen er namelijk zijn voor iedereen met interesse in christelijke filosofie. Daarnaast kunnen nieuwe vormen van aanbod ons huidige aanbod versterken.

Nieuw aanbod waar we de komende beleidsperiode aan willen werken:

- **Leergang voor professionals over geloof en professie.** Met dit project willen we ruimte creëren om na te denken over geloof en professionaliteit in een veranderende maatschappelijke context. We willen daarom een ‘werkplaats geloof en professie’ oprichten om bij te dragen aan christelijke kadervorming in de 21e eeuw. Het ontwikkelen van een leergang voor professionals zal hierin centraal staan. Deze leergang willen we ontwikkelen vanuit de leerstoel aan de Theologische Universiteit Utrecht waarbij we samenwerking zullen zoeken met relevante partners.
- **Podcastserie over christelijke denkers.** We zijn in 2023 gestart met maken van een plan voor een podcastserie over christelijke denkers in samenwerking met de afdeling valorisatie en nascholing van de Theologische Universiteit Utrecht. Zij hebben ervaring met het maken van podcasts (onder andere de podcast Heilige Grond). In de beleidsperiode van dit meerjarenplan willen we samen met deze (en mogelijk andere) partner(s) tot realisatie van een podcastserie komen.
- **Bieden en versterken van een netwerk voor christenwetenschappers.** Christenwetenschappers vormen een minderheid in de wetenschap en het ontmoeten van christen-collega's kan inspirerend en bemoedigend zijn. Door het netwerk weten zij christelijke collega's beter te vinden, zodat er verbinding en samenwerking kan ontstaan. Christenwetenschappers, die we door een actueel netwerk veel beter weten te vinden, kunnen we betrekken bij publicaties, als sprekers uitnodigen voor evenementen, koppelen aan studentenvereniging voor lezingen, et cetera. We willen jaarlijks een netwerkbijeenkomst organiseren om christenwetenschappers samen te brengen, waarvan in 2023 al een eerste succesvolle editie is georganiseerd. We werken op dit onderdeel samen met ForumC en IFES.
- **Masterclasses over christelijke filosofie.** Universitaire vakken zijn niet altijd de beste route om studenten te bereiken. Daarom willen we, los van het universitaire curriculum, laagdrempelige series avondcolleges ontwikkelen voor

studenten en andere geïnteresseerden. Er zijn verschillende varianten denkbaar. Een variant die we in 2023 als pilot uitwerken is een serie avondcolleges in samenwerking met studentenverenigingen, waarbij studenten een deel van de organisatie en promotie op zich nemen. Deze route biedt de mogelijkheid om aanbod te ontwikkelen in plaatsen waar we geen hoogleraar hebben en docenten te betrekken die geen bijzonder hoogleraar christelijke filosofie zijn. Naast studentenverenigingen willen we ook samenwerken met christenwetenschappers die werkzaam zijn aan de betreffende universiteit of hogeschool om lokale inbedding te versterken. We kunnen hiervoor putten uit het netwerk voor christenwetenschappers (zie boven).

- **Zomerschool.** Op dit moment organiseert Stichting Thomas More jaarlijks een zomerschool van twee dagen. De afgelopen twee jaar (in 2022 en 2023) heeft Stichting voor Christelijke Filosofie bijgedragen aan deze zomerschool door middel van het leveren van een spreker en promotie. We willen verkennen of we de samenwerking kunnen intensiveren om tot een gezamenlijke zomerschool te komen.

Naast het ontwikkelen van nieuw aanbod, blijven we inzetten op **het versterken van het huidige aanbod**. Dat geldt voor het onderwijs, onze publicaties, de jaarlijkse conferentie en andere activiteiten. We evalueren deze activiteiten jaarlijks en bezien hoe ze het beste kunnen aansluiten bij onze missie. De komende beleidsperiode is daarbij bijzondere aandacht voor:

- **Het tijdschrift Sofie.** Het populair-filosofische tijdschrift Sofie is een sterk merk en functioneert als het uithangbord van onze stichting. We willen de positie van het blad graag versterken. De redactie werkt daarom aan een nieuwe bladformule (met onder meer aandacht voor diversiteit in de rubrieken), zodat het blad aansprekend is voor meerdere doelgroepen. Daarnaast zetten we in op promotie van het tijdschrift voor de werving van nieuwe abonnees.
- **Verantwoording Essays en Klassiekers.** De boekenreeks Verantwoording bestond tot nu toe alleen uit boeken van enkele honderden pagina's. Een breder publiek kan bereikt worden door kortere uitgaven waarin op kernachtige manier een actueel thema filosofisch doorlicht wordt. Dat is de gedachte achter de nieuwe reeks Verantwoording Essays. Daarnaast willen we met een andere nieuwe reeks, Verantwoording Klassiekers, klassieke teksten uit onze traditie voor een breder publiek toegankelijk maken.

We zijn ons ervan bewust dat dit een flinke en ambitieuze lijst is. Hoewel we ons de komende jaren sterk willen maken voor dit aanbod, zullen we niet alles in één keer kunnen realiseren. Bovendien kunnen er in de loop van de tijd weer nieuwe mogelijkheden ontstaan. We willen flexibiliteit behouden om op nieuwe ontwikkelingen in te spelen. In afzonderlijke jaarplannen zullen we uitwerken aan welk aanbod we dat jaar gaan werken.

2. Aanbrengen van strategische focus met betrekking tot de leerstoelen

Belang van de bijzondere leerstoelen Christelijke Filosofie

Leerstoelen zijn altijd een belangrijk middel geweest voor het realiseren van de missie van Stichting voor Christelijke Filosofie. Hieronder worden enkele redenen geschetst waarom de leerstoelen van belang zijn:

- **Verbinding met de universitaire wereld.** De leerstoelen maken het mogelijk om verbinding aan te gaan met universiteiten, waardoor christelijke filosofie een plaats kan krijgen in het onderwijs en onderzoek. Vanwege de inbedding in de universiteit hebben de leerstoelen (in potentie) een groter bereik. Daarnaast biedt het mogelijkheid tot samenwerking. Ook maken leerstoelen het mogelijk om promovendi op te leiden door het promotierecht dat een leerstoel met zich meebrengt.
- **Betekenis voor studenten.** De aanwezigheid van een hoogleraar is van

belang voor (christelijke) studenten, voor wie de hoogleraar niet alleen een docent of begeleider, maar ook een vraagbaak en mentor kan zijn. Voor velen is het onderwijs van de hoogleraren de eerste kennismaking met christelijke filosofie die tot levenslange betrokkenheid kan leiden.

- **Levend houden van de christelijk-filosofische traditie.** Als de stichting geen hoogleraren in dienst zou hebben, is de kans groter dat de traditie van christelijke filosofie aandacht verliest. De aanstellingen zorgen ervoor dat mensen zich geroepen weten om bezig te zijn met doordenking van wetenschappelijke en maatschappelijke vraagstukken vanuit de christelijk-filosofische traditie.
- **Publieke rol van hoogleraren.** Hoogleraren hebben door hun expertise en titel een publieke rol. Ze worden regelmatig gevraagd voor lezingen of komen in de media. Daardoor is hun bereik groter.

Veranderende context

In het hoofdstuk hiervoor werd de veranderende context op universiteiten geschetst. De eisen voor (de benoeming van) bijzonder hoogleraren worden hoger, de ruimte voor levensbeschouwelijk onderwijs kleiner evenals de ruimte voor studenten om keuzevakken te volgen. Daar komt bij dat het steeds moeilijker wordt om leerstoelen te financieren.

Deze ontwikkelingen hoeven ons niet te ontmoedigen, maar nopen wel tot realisme. Het zou al heel mooi zijn als over 10-15 jaar Stichting voor Christelijke Filosofie één of enkele leerstoel(en) heeft met daaromheen een netwerk van denkers en doeners die met elkaar de traditie van christelijke filosofie levend houden en verschillende activiteiten organiseren voor toerusting en vorming.

Beleidsinzet voor de komende vijf jaar:

- ***We beschouwen en behandelen de bijzondere leerstoel Christelijke Filosofie aan de Theologische Universiteit Utrecht als kernleerstoel van onze stichting.*** Dit betekent dat we deze leerstoel prioriteit geven, mocht het steeds moeilijker worden om de leerstoelen in stand te houden. Een van de belangrijkste redenen hiervoor is dat we veel inhoudelijke affiniteit met de Theologische Universiteit ervaren. Ook voor hen is deze leerstoel van belang. In tegenstelling tot een leerstoel aan een seculiere universiteit, hoeven we het belang niet steeds uit te leggen. Daarnaast is Utrecht een centrale plaats in het land en is het bureau van de stichting ook in hetzelfde pand gevestigd. We kiezen ervoor om een leerstoel tot kernleerstoel benoemen voor de continuïteit en vanuit de ervaring dat het vestigen van

levensbeschouwelijke leerstoelen aan seculiere universiteiten steeds lastiger wordt.

- ***We zijn selectief in de keuze welke leerstoelen we willen behouden.*** Op dit moment hebben we bijzondere leerstoelen in Utrecht, Wageningen, Delft, Enschede en Groningen. Daarnaast hopen we binnenkort in Rotterdam en Eindhoven tot benoemingen over te gaan (deze procedures zijn al enige jaren geleden gestart). Een aantal leerstoelen zal vroeger of later in de komende beleidsperiode vacant worden (Groningen, Delft en Enschede). Het is niet vanzelfsprekend dat we inzetten op opvolging van deze leerstoelen,

vanwege onze beperkte middelen.¹
Het starten van opvolgingsprocedures voor de vacante leerstoelen in Maastricht en Leiden heeft de komende periode geen prioriteit.²

- ***We werken aan sterkere positionering van huidige leerstoelen.*** Deze positionering betreft zowel de inhoud als de inbedding. In de gewenste situatie profileert iedere leerstoel zich met

een bepaald hoofdthema. Leerstoelhouders schrijven daarvoor in overleg met bestuur en directie een eigen plan. Zie hiervoor ook het volgende speerpunt over thematisch werken. Daarnaast werken we actief aan een goede inbedding van de leerstoel in de vakgroep en investeren we het contact met studenten(verenigingen). Hierbij speelt het bureau van de stichting een belangrijke ondersteunende rol.

¹ Deze leerstoelen in Delft en Enschede zullen vacant worden, omdat prof. dr. Marc de Vries en prof. dr. Jan Hoogland respectievelijk in 2025 en 2026 hun pensioenleeftijd hopen te bereiken. De leerstoel aan de Technische Universiteit Delft zal na pensionering van prof. dr. Marc de Vries niet kunnen worden opgevolgd, vanwege het besluit van deze universiteit om de leerstoel te

beëindigen. De leerstoel aan de Rijksuniversiteit Groningen wordt vacant vanwege het vertrek van prof. dr. ir. Jeroen de Ridder per 31 december 2023.

² Dit zou kunnen veranderen als zich financiering of andere mogelijkheden aandienen voor een specifieke universiteit.

3. Thematisch werken

De kreet dat wij ons bezighouden met 'christelijke filosofie' blijkt voor velen weinigzeggend. We willen de interesse van mensen wekken op wat wij inhoudelijk te bieden hebben op verschillende thema's. Er is een aantal thema's waar onze expertise ligt en waaraan we dan ook prioriteit willen

geven. Per leerstoel willen we daarom een thematisch profiel ontwikkelen. Voor de huidige leerstoelen hebben onderstaande thema's de komende beleidsperiode onze bijzondere aandacht.

De thema's van de huidige leerstoelen

**GELOOF EN PROFESSIONEEL
HANDELEN**
(Leerstoel aan de theologische
Universiteit Utrecht en aan de
Universiteit Twente).

**FILOSOFIE EN ETHIEK VAN
LANDBOUW, VOEDSEL EN ECOLOGIE**
(Leerstoel aan Wageningen University
& Research).

**FILOSOFIE EN ETHIEK VAN
TECHNOLOGIE**
(Leerstoel aan de Technische
Universiteiten van Delft en Eindhoven).

**GELOOF EN
WETENSCHAPSBOEFENING**
(Min of meer belangrijk voor alle
leerstoelen).

Door in te zetten op thematisch werken, willen we ons meer inhoudelijk profileren. Dat betekent niet dat we ons in bepaalde thema's opsluiten. De focus ligt op het geven van een thematisch profiel aan de leerstoelen. Daaromheen – bijvoorbeeld bij het tijdschrift Soφie – moet voldoende ruimte zijn om met andere thema's aan de slag te gaan.

We werken de komende beleidsperiode aan:

- Het formuleren van een kernthema per leerstoel en het verbinden van dit thema aan een plan voor onderwijs en onderzoek. Bij nieuwe benoemingen kan een nieuw thema worden gekozen (anders dan de bovengenoemde thema's), afhankelijk van de expertise van de hoogleraar en in samenspraak met bestuur, directie en de universiteit.
- De uitwerking van de bovengenoemde thema's op onze website, gekoppeld aan relevante verwijzingen naar personen, onderwijs en literatuur.
- Het geven van bijzondere aandacht aan deze thema's bij het plannen van activiteiten, om zodoende focus en samenhang in ons werk te creëren.
- Het jaarlijks bijeenbrengen van hoogleraren en de redacties van Soφie, de boekenreeks Verantwoording en Philosophia Reformata om de thematische strategie af te stemmen en uit te werken.

4. Versterken van interne en externe samenwerking

Interne samenwerking

Bij Stichting voor Christelijke Filosofie zijn veel mensen actief betrokken. Naast de betaalde medewerkers (hoogleraren en bureaumedewerkers) zijn er ook nog vrijwilligers – met name binnen de redacties van *Soφie*, de boekenreeks *Verantwoording* en *Philosophia Reformata* – die zich belangeloos voor de stichting inzetten.

We zetten de komende periode in op versterking van de onderlinge samenwerking en samenhang, zodat de verschillende activiteiten en uitgaven van de stichting elkaar versterken. Dat willen we doen op de volgende manieren:

- We brengen betaalde medewerkers en vrijwilligers met regelmaat bij elkaar. Dat doen wij sinds enkele jaren op een informele manier door een jaarlijkse bijeenkomst met een maaltijd. Daarnaast willen we de vertegenwoordigers van de verschillende gremia minstens eenmaal per jaar bij elkaar brengen om ideeën uit te wisselen en samenwerking te verkennen.
- We zorgen ervoor dat de jaarplannen van de stichting in overleg met relevante betrokkenen worden vastgesteld en dat de uitvoering ervan ook als een gezamenlijke verantwoordelijkheid wordt ervaren.

Externe samenwerking

Er zijn in Nederland verschillende organisaties waarmee we sterke verwantschap voelen. We denken hierbij aan de Theologische Universiteit Utrecht en andere theologische universiteiten, de verschillende christelijke hogescholen, lectoraten aan deze hogescholen, Stichting Thomas More, Stichting Christelijke-Sociaal Congres, wetenschappelijke instituten van christelijke partijen, ForumC, IFES en christelijke studentenverenigingen. Met deze organisaties worden goede contacten gehouden en indien gewenst ook samengewerkt. De insteek is dat er op projectmatige basis en bottom-up kan worden samengewerkt. Daarvoor is het belangrijk dat de verschillende organisaties elkaar kennen en weten te vinden. We streven dus niet zozeer naar samenwerking op institutioneel niveau, tenzij dat grote voordelen met zich meebrengt.

Enkele voorbeelden van samenwerking waar we de komende beleidsperiode op inzetten:

- Samen met ForumC werkt Stichting voor Christelijke Filosofie aan het vormgeven van een **netwerk voor christenwetenschappers**. We doen dat onder andere door het organiseren van een jaarlijkse netwerkbijeenkomst. In 2023 is een dergelijke bijeenkomst met succes georganiseerd. Mensen uit dit netwerk proberen we waar nodig en mogelijk te betrekken bij andere activiteiten, bijvoorbeeld bij het organiseren van masterclasses aan hun universiteit.
- Er zijn goede contacten met de CHE, in het bijzonder met het lectoraat bezieling en professionaliteit. Het is de wens om dit lectoraat te betrekken bij de leergang geloof en professie die we vanuit de leerstoel aan de TU Utrecht willen ontwikkelen (zie speerpunt 1).
- We verkennen de samenwerking met IFES, waarover in 2023 al

gesprekken zijn gevoerd. Hierbij proberen we van elkaar te leren en elkaars kracht te benutten. IFES is sterk in het contact met studenten en pastoraat. Stichting voor Christelijke Filosofie is sterk in de inhoud. IFES kan dus van de expertise van SCF profiteren als studenten met inhoudelijke vragen komen. SCF kan van IFES profiteren voor het leggen van contacten met studenten. Het is onder andere wenselijk dat hoogleraren contact onderhouden met lokale studentenwerkers van IFES om van elkaar te leren en samen te werken.

- Met Stichting Thomas More worden goede contacten onderhouden. Op dit moment heeft dat geresulteerd in samenwerking met betrekking tot de zomerschool van Stichting Thomas More. We verkennen in de komende beleidsperiode of we deze samenwerking op dit punt willen intensiveren, om tot een gezamenlijk aanbod van een zomerschool te komen (zie speerpunt 1).

5. In balans brengen van inkomsten en uitgaven

Stichting voor Christelijke Filosofie is de afgelopen jaren geconfronteerd met stevige tekorten, waardoor is ingeteerd op de continuïteitsreserve. De financiële ontwikkelingen moeten daarom zorgvuldig worden gemonitord. Met name het aantal donaties van particulieren vertoont een dalende trend. Ook fondsen worden kritischer. Het is niet meer vanzelfsprekend dat fondsen bereid zijn om een leerstoel voor langere tijd te ondersteunen. We zullen dus naar een nieuwe manier van werken toe moeten, waarbij inkomsten en uitgaven met elkaar in balans worden gebracht.

- **Projectmatig werken.** Dit betekent dat we onze activiteiten moeten vertalen naar projecten met een bepaalde duur. Vervolgens kunnen we voor deze projecten fondsen gaan werven. Nieuwe projecten kunnen pas van start gaan als er voldoende fondsen zijn geworven. In deze projecten moeten de uren voor ondersteuning vanuit het bureau worden meegenomen.
 - **We stellen geen nieuwe hoogleraren aan voordat er voldoende middelen zijn toegezegd.** Hoewel dit voor zich spreekt, zijn in het verleden wel procedures gestart alvorens een begin is gemaakt met fondsenwerving. Het risico hiervan is dat we niet tot benoeming kunnen overgaan als na de procedure niet voldoende middelen gevonden kunnen worden en het niet wenselijk is om onbezoldigde leerstoelen te vestigen. Onze algemene middelen zijn ook niet toereikend om een hoogleraar uit te bekostigen. Alleen bij uitzondering
- kunnen we overgaan tot benoeming van een onbezoldigde hoogleraar.
- **We gaan meer werken met tijdelijke aanstellingen van hoogleraren.** Vanwege de beperkte financiële slagkracht van de stichting willen we meer gaan werken met tijdelijke aanstellingen (bijvoorbeeld een periode van 5 of 10 jaar) of de aanstelling voorwaardelijk maken aan financiering. Dit voorkomt dat we een hoogleraar tot pensionering aanstellen terwijl de middelen ontoereikend zijn.
 - **Structureel werk maken van fondswerving.** Fondsenwerving is een belangrijke taak voor de directeur van het bureau. Door structureel tijd vrij te maken voor fondsenwerving, kunnen nieuwe mogelijkheden ontstaan. Fondsenwerving is namelijk vaak pas succesvol bij warme relaties en vereist een langetermijnstrategie. Ook hoogleraren hebben een inspanningsverplichting voor fondsenwerving.
 - **Kostenreductie.** We bekijken kritisch waar kan worden bezuinigd of onze middelen efficiënter kunnen worden ingezet.
 - **Zorgvuldig monitoren van financiële ontwikkelingen.** Dit is van belang, zodat tijdig kan worden ingegrepen als een kritische grens wordt bereikt. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij het bestuur en de uitvoering bij de directeur.

Contact

Adres: Plompstorengracht 1
3512 CA Utrecht

Telefoon: 033 – 43 28 288

E-mail:
info@christelijkefilosofie.nl

IBAN: NL 33 INGB 000 120
95 98

BIC: INGBNL2A
KVK-nummer: 41200095
BTW-nummer:
NL003559798B02

